- דאכלו ושתו וגנו בבי כנישתא

That they eat and drink and sleep in the shul

Overview

The גמרא בארא פxplained that the reason they make קידוש in shul according to שמואל (who maintains אין קידוש אלא במקום סעודה) is for the benefit of the people who eat, drink and sleep in the shul. תוספות explains how they are permitted to eat in shul.

-----

asks: תוספות

ואם תאמר והא אמרינן בפרק בני העיר (מגילה דף כח,א) -

And if you will say; but the ברייתא states in פרק בני העיר

בתי כנסיות אין אוכלין בהן ואין שותין בהן -

We do not eat in synagogues, nor do we drink in them, so how are these people permitted to eat and drink in the shul –

תוספות qualifies this statement:

אף על גב דאכילה ושתיה של מצוה מותר¹

Even though eating and drinking of a מצוה meal is permitted -

כדאמרינן בירושלמי² שהיו אוכלים שם בקידוש החדש -

As it states in תלמוד ירושלמי that they would eat there by -

וגם עכשיו נוהגין לשתות כוס הבדלה וברית מילה -

And also, nowadays it is customary to drink the cup of הבדלה and of a ברית מילה shul -

-מכל מקום שאינה של מצוה ושינה אסור ואפילו בשל בבל $^{\epsilon}$ אין אוכלין בהן מכל מקום שאינה של מצוה ושינה אסור מצוה, and sleeping are forbidden in a shul, and we may not eat even in the shuls of בבל -

- דקאמר התם ליכנס בבית הכנסת מפני הגשמים אז בר אדא בר אדא בר אדא דקאמר התם ליכנס בבית הכנסת אז there relates regarding רבינא וראב", that they did not want to enter a shul to protect themselves from the rain. They would not have entered at all -

אי לאו משום דשמעתא בעיא צלותא -

_

¹ See 'Thinking it over'.

 $^{^2}$ א ה"א פסחים פ"א ה"א פסחים. It states there; מכניסין ליה שכן מריכא מה צריכא בדיקה מהו צריכין מדרשות ובתי ובתי ובתי ירמיה בעי שיהו עריכין בדיקה שיהו שיהו בדיקה שיהו ובראשי הדשים. The בשבתות ובראשי שיהו who came to testify about the new moon.

³ See shortly in this תוספות (by) footnote # 5.

⁴ בה,ב. The story there is that they were asking שאלה a רבא and a torrent of rain fell, so they entered the shul, and they said, 'we are not entering the shul in order to be protected from the rain, but rather because this הלכה discussion requires a clearness of the mind without outside disturbances'. We see that one cannot use the shul (in בבל where they were) as a protection from the rain; it follows therefore that one may not eat in the shul, even in בבל ה

If not for the fact that learning requires a clearness of mind –

תוספות anticipates a difficulty:

והא דקאמר התם⁵ בתי כנסיות של בבל על תנאי עשויין -

And regarding this which rc אסי stated there, 'the synagogues of were made with a stipulation –

תוספות replies; the stipulation was -

היינו לאחר שיחרבו שאין נוהגין בהן קדושה -

That after they are destroyed that we do not convey to them holiness (but not when they function). The question remains how were they permitted to eat in the shul!

תוספות answers:

ריש לומר דלאו דוקא בבי כנישתא אלא חדרים שהיו סמוכין לבית הכנסת קרי בי כנישתא And one can say that the גמרא did not mean that they were actually eating, etc. in the shul, but rather the גמרא refers to the rooms which were next to the shul, as the shul, and that is where they ate, etc. -

ומשם היו שומעים הקידוש -

And they would hear the קידוש (which was made in the shul) from those rooms -

- ילפי מה שפירשתי⁷ דממקום למקום בחד בית כשדעתו לאכול במקום אחר יש קידוש כולי And according to what I explained that it is considered קידוש במקום סעודה if one has intent to eat in another place as long as he moves only from place to place in one house -

אתי8 שפיר:

It works out well.

Summary

One may not eat in a shul, however here they ate in the rooms adjacent to the shul, and either heard the קידוש there, or (even) in the shul.

Thinking it over

-

⁵ כח,ב. One may have interpreted this statement of רב אסי to mean that the stipulation was that one may eat and drink there, if necessary. See ד"ה על תנאי there ד"ה על תנאי that it means there is permission to use them.

⁶ If they would hear the שלא במקום סעודה in shul and then go to their rooms; the קידוש would be מעודה and invalid. However now that the במקום סעודה are במקום סעודה, it does not matter that the מקדש is not במקום סעודה. See footnote # 7.

⁸ We can say that they heard the קידוש in shul but they intended to eat in the rooms and since it is all in the same house it is considered קידוש במקום סעודה.

Can we answer חוספות question by saying that eating the סעודת שבת is a סעודת מצוה? ^{9}

⁹ See footnote # 1.